

Dato	2. januar 2019
Sagsbehandler	Kim Remme Birkholm
Mail	kbf@vd.dk
Telefon	+45 7244 3065
Dokument	18/14683-11
Side	1/6

Afgørelse af klage over forhold angående vejstrækning på I 25 - jeres j.nr. 13753

Vejdirektoratet har behandlet jeres klage af 10. oktober 2018, indsendt på vegne af K, som ejer ejendommen I 25. I har klaget over Samsø Kommunes afgørelse af 13. september 2018 om, at den private fællesvej I fra nr. 25 til nr. 35 er i god og forsvarlig stand som adgangsvej og som brand- og redningsvej til I 25, 25b, 31, 33, 35 og M-vejen 33 i det tracé, som kommunen har markeret med stiplede blå linje på kortbilag i afgørelsen.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet ophæver Samsø Kommunes afgørelse.

Vores kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks. vurderingen af, at vejen er i god og forsvarlig stand. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Kommunens afgørelse

Kommunen har med afgørelsen vurderet, at den private fællesvej I fra nr. 25 til nr. 35 er i god og forsvarlig stand som adgangsvej og som brand- og redningsvej til I 25, 25b, 31, 33, 35 og M-vejen

---

¹ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

² Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018

33. Kommunen har dog i den forbindelse lagt til grund, at alle dele af vejen på den stiplede blå linje på kortbilag i afgørelsen har status af privat fællesvej.

Vurderingen er sket på baggrund af kommunens besigtigelse af den private fællesvej I sammen med Samsø Redningskorps.

Kommunen fastslår i afgørelsen, at ejendommene I 25b, 31, 33, 35 og M-vejen 33 har vejret over ejendommen I 25. Dette fordi de under behandlingen af kommunens sag er rejst tvivl om, hvilke ejendomme, der har vejret over I 25.

Klagen til Vejdirektoratet

I har i klagen bl.a. bedt Vejdirektoratet pålægge kommunen at sørge for, at M-vejen i sin fulde udstrækning bringes i god og forsvarlig stand, således at den igen kan fungere som brand- og redningsvej.

I har oplyst, at jeres klient har en naturlig interesse i, at færdslen på hans vej er mindst mulig, og at mest mulig færdsel sker ad M-vejen. I finder det uforståeligt, at kommunen ikke har sikret, at M-vejen er i god og forsvarlig stand. Dette på trods af, at jeres klient har gjort kommunen opmærksom på, at udrykningskørekøjer næppe kan komme frem ad M-vejen pga. den ringe vedligeholdelsesstand. Tværtimod har kommunen i afgørelsen benævnt M-vejen som en sti og forsøgt at tildele vejret til vejen over jeres klients ejendom samt ophøjet vejen over jeres klients ejendom som brandvej og adgangsvej.

Jeres klient vil ikke bestride vejret over jeres klients ejendom, men han mener, at kommunen handler usagligt ved at ændre på adgangsforhold, så en sekundær vejadgang ad jeres klients markvej ophøjes til eneste vejadgang og tillige brandvej, selvom større køretøjer ikke er i stand til at færdes ad vejen pga. vejens bredde på 2,5 m og et 270 graders sving ved bygninger på jeres klients ejendom. I modsætning hertil er M-vejen udlagt i en bredde af 3,77 m.

Sagens oplysninger

I er en privat fællesvej, som ligger i landzone, og den bliver derfor administreret af Samsø Kommune som vejmyndighed efter reglerne i privatvejslovens afsnit II (om private fællesveje på landet), jf. privatvejslovens § 4.

Af klagens oplysninger synes baggrunden for sagen at være en privatretlig uenighed mellem jeres klient og andre grundejere i området om, på hvilken måde de private fællesveje I og M-vejen skal anvendes, herunder om den ene eller den anden vej skal anvendes som primær adgangsvej til en række ejendomme.

Kommunen har angående vejret lagt følgende oplysninger til grund:

- M-vejen 33, matr.nr. a – i 2006 tinglyst vejret til vejen over I 25.
- I 25b, matr.nr. l – i 1998 tinglyst vejret til vejen over I 25.
- I 31, matr.nr. g – i 1970 tinglyst vejret til vejen over I 25.
- I 33, matr.nr. d – ingen tinglyst vejret, men udstykket fra matr.nr. g, som har vejret, hvorfor kommunen vurderer, at ejendommen er omfattet af vejretten for matr.nr. g.

- I 35, matr.nr. e – ingen tinglyst vejret, men udstykket fra matr.nr. g, som har vejret, hvorfor kommunen vurderer, at ejendommen er omfattet af vejretten for matr.nr. g.
- Der er i matrikelkortet udlagt en vej til nr. 33 og nr. 35.
- Vejstrækningen anvendes til daglig som den primære adgang til ejendommene M-vejen 33, I 25b, 31, 33 og 35.

På ejendommen matr.nr. b er der på matrikelkortet udlagt en privat fællesvej, der strækker sig fra sydøst i en y-form, hvor det nordlige ben i y'et ligger nær bygningerne på ejendommen. Den udlagte vej er på denne strækning ikke anlagt eller taget i brug i marken. I nærheden af vejudlægget, men ikke overensstemmende med udlægget i facon ligger en ibrugtaget vej, som kommunen har markeret med blå stiplede linje på kortbilag i afgørelsen. Denne vej forløber også mod og imellem bygningerne på ejendommen.

Kommunen bemærker i afgørelsen, at de vejberettigede til M-vejen ikke har anmodet kommunen om at tage stilling til M-vejens stand.

Hvilke regler gælder?

Reglerne om status af private fællesveje

Definitionen på en privat fællesvej er en vej, der fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer. Det fremgår af privatvejsloven § 10, nr. 3.

Et vejudlæg er en reservation af et bestemt areal til fremtidig anvendelse som privat fællesvej eller privat fællessti, jf. privatvejslovens § 10, nr. 7.

Der er ikke i privatvejsloven krav om, at arealet skal være udlagt som vej for at have status af privat fællesvej.

En vejret er den ret, som den til enhver tid værende ejer af en ejendom har over en privat fællesvej til at benytte vejen som færdselsareal for ejendommen og den, der har en vejret, er vejberettiget. Det fremgår af privatvejslovens § 10, nr. 5 og 6.

Vejudlæg og tildeling af vejret foretages typisk af vejejerer på baggrund af en privat aftale mellem ejerne af de berørte ejendomme. Det følger af privatvejslovens § 11. Vejret kan dog også erhverves ved hævd eller være tildelt af en myndighed efter bestemmelser i lovgivningen, fx ved ekspropriation.

Om en grundejer har vejret, er derfor oftest et spørgsmål om fortolkning af skriftlige eller mundtlige aftaler og dermed som udgangspunkt et privatretligt anliggende mellem vejejerer og den, som mener at have vejret. Dette kan i tilfælde af uenighed kun afgøres af domstolene.

Vejmyndigheden kan dog efter omstændighederne administrere en vej efter privatvejslovens regler, indtil en privatretlig uenighed er bilagt – eventuelt ved domstolene.

Dokumentation for vejret kan foreligge som en tinglyst servitut på den tjenende (vejejerens) ejendom, ved vejejerens anerkendelse af vejretten, være fastslået i en dom eller fremgå af en myndighedsafgørelse om tildeling af vejretten.

En vejret kan ikke fortrænges af senere erhververe af rettigheder, selv om vejretten ikke er tinglyst, hvis:

- Vejen efter vejmyndighedens opfattelse er eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en af denne ejendoms lodder.
- Vejen er angivet på matrikelkortet.
- Matrikelkortet i det væsentlige stemmer med forholdene i marken.

Den, der i dette tilfælde vil bestride, at der foreligger en ret til vejen, skal bevise dette. Det følger af § 1 i lov om private vejrettigheder⁴.

Privatvejsloven finder anvendelse på private fællesveje og udlagte private fællesveje. Det fremgår af privatvejslovens § 2, stk. 1. Hvis vejmyndigheden ikke har grundlag for at administrere vejen som privat fællesvej, kan den ikke træffe afgørelser efter privatvejsloven.

Reglerne om vedligeholdelse

De vejberettigede er ansvarlige for, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Det fremgår af privatvejslovens § 13.

En vejberettiget kan anmode kommunalbestyrelsen om at tage stilling til, om en vej er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Kommunalbestyrelsen kan af egen drift tage stilling til vejens stand. Det følger af privatvejslovens § 14, stk. 1 og 2.

Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at en privat fællesvej skal vedligeholdes, så den er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Det siger privatvejslovens § 15, stk. 1.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Vejdirektoratet kan konstatere, at kommunen har vurderet, at vejen på jeres klients ejendom er en privat fællesvej. Kommunen har antaget dette på baggrund af, at flere ejendomme har tinglyst vejret til vejen, at vejen fremgår af matrikelkortet, og endelig at vejen anvendes som primær adgang for de omhandlede ejendomme.

Vejdirektoratet kan også konstatere, at jeres klient ikke anerkender, at den vejstrækning, som er markeret med stiplede blå linje i afgørelsen, og som løber på den østlige del af jeres klients ejendom fra syd mod nord til mellem bygningerne på ejendommen, er en privat fællesvej.

Endelig kan Vejdirektoratet konstatere, at vejudlægget på matrikelkortet på den østlige del af jeres klients ejendom og som forløber i en y-form ikke ses anlagt eller taget i brug.

På baggrund af, at jeres klient ikke anerkender, at den ibrugtagne østlige vejstrækning er privat fællesvej, at denne vejstrækning heller ikke er udlagt i matriklen samt at vejstrækningen ikke er eneste adgang til de omhandlede ejendomme, er det Vejdirektoratets vurdering, at kommunen ikke har grundlag for at administrere vejstrækningen som privat fællesvej.

---

⁴ Lov nr. 143 af 13. april 1938 om private vejrettigheder, med senere ændringer.

Kommunen har derfor ikke haft grundlag for efter privatvejslovens § 14 at vurdere, om vejstrækningen er i god og forsvarlig stand, herunder om den i sin nuværende stand kan fungere som brand- og redningsvej.

Hvorvidt kommunen med hjemmel i anden lovgivning end privatvejsloven kan træffe afgørelse om vejstrækningens funktion som brand- og redningsvej, kan Vejdirektoratet ikke udtale sig om.

Om de vejberettigede har vejret til den ibrugtagne – men ikke på matrikelkortet udlagte – vejstrækning, er et privatretligt spørgsmål, som hverken kommunen eller Vejdirektoratet som klagemyndighed kan tage stilling til.

Det forhold at nogle vejberettigede eventuelt har vejret til den udlagte vej, kan ikke automatisk føre til, at disse vejberettigede også har vejret til den anlagte/ibrugtagne vej. Hvis grundejerne ikke kan blive enige, må sagen afgøres af domstolene ved privat søgsmål. Ligeledes kan kun domstolene afgøre, om en eller flere har vundet hævde på at benytte den ibrugtagne vejstrækning.

M-vejens stand

Kommunen har ikke truffet afgørelse om M-vejens stand. Vejdirektoratet kan derfor ikke tage stilling til forhold angående M-vejen. I øvrigt er jeres klient efter det oplyste ikke vejberettiget til M-vejen og derfor ikke klageberettiget part i spørgsmålet om M-vejens istandsættelse. Vejdirektoratet kan desuden ikke pålægge en kommunal vejmyndighed at kræve en privat fællesvej istandsat.

For god ordens skyld kan vi dog oplyse, at det følger af privatvejslovens § 14, stk. 1, at vejmyndigheden skal tage stilling til, om en privat fællesvej er i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsart og omfang. Det betyder, at hvis de vejberettigede kun går eller cykler på den private fællesvej, så må vejmyndigheden vurdere vejens stand ud fra det faktum, at vejen kun benyttes af fodgængere og cyklister.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

I er velkomne til at kontakte mig, hvis I har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Samsø Kommune.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen⁵ og databeskyttelseslovens⁶ bestemmelser.

---

⁵ EP og R for 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁶ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

